

lovci hlav

JO NESBØ

Copyright © Jo Nesbø 2008
Published by agreement with Salomonsson Agency
Translation © Kateřina Křišťůvková 2011

ISBN 978-80-87497-50-0

Kapitola 3

Vernisáž

Metr šedesát osm. Nepotřebuju žádného vpatlaného psychologa, aby mi vysvětlil, že to je třeba kompenzovat, že fyzická malost je hnací silou pro realizaci věcí. Překvapivě značnou část významných světových děl a událostí mají jak známo na svědomí malí muži. Podrobovali jsme si říše, vymýšleli jsme nejchytřejší myšlenky, pokořovali jsme na filmovém plátně nejkrásnější ženy, zkrátka vždycky jsme hledali boty na nejvyšším podpatku. Řada idiotů si všimla, že někteří nevidomí jsou dobří hudebníci a že někteří autisté dokážou z hlavy vypočítat druhé odmocniny, a to je vedlo k závěru, že veškeré handicapy jsou skrytým požehnáním. Za první je to pitomost. Za druhé – přece jen nejsem trpaslík, mám jen mírně podprůměrnou výšku. Za třetí – přes sedmdesát procent lidí na nejvyšších manažerských postech má výšku převyšující průměr v dané zemi. Výška se rovněž klade do pozitivního vztahu s inteligencí, příjmy a nejvyššími příčkami na žebříčcích průzkumů oblíbenosti. Když navrhuju někoho na vrcholovou pozici v nějaké firmě, patří výška k mým nejdůležitějším kritériím. Výška vzbuzuje respekt, důvěru a autoritu. Vysocí lidé jsou lépe vidět, nemohou se schovat, jsou jako stožáry, z nichž vítr ofoukal nemorální jednání, reprezentují to, co jsou. Malí lidé se po-

hybují ve spodině, mají skryté plány, agendu, v níž jde o to, že jsou malí.

Samozřejmě je to blbost, ale když navrhuju kandidáta na nějakou funkci, nedělám to proto, že dotyčný bude danou práci vykonávat nejlépe, nýbrž proto, že je právě tím člověkem, jehož klient zaměstná. Předkládám klientům hlavy, které jsou dost dobré, umístěné na takovém těle, jaké chtějí mít. K tomu, aby měli jakýkoli názor na to první, nemají moji klienti kvalifikaci, to druhé vidí na vlastní oči. Jako ti zazonabaní takzvaní znalci umění na Dianiných vernisážích – nemají kvalifikaci na to, aby měli na daný portrét jakýkoli názor, ale dokážou si přečíst umělceovu signaturu. Svět je plný lidí schopných vypláznout balík za špatné obrazy dobrých umělců. A také průměrných hlav na vysokých tělech.

Řídil jsem své nové Volvo S80 zatáčkami cesty šplhající k našemu krásnému a trochu příliš drahému domovu na Voksenkollenu. Koupil jsem ho, protože když jsme si ho byli prohlédnout, objevil se Dianě na tváři ten její trpitelský výraz. Na čele jí nad mandlovýma očima modře tepala žíla, která se obvykle rozšiřuje, když se milujeme. Zvedla pravou ruku a uhladila si pěkné krátké slámově žluté vlasy za pravé ucho, jako by chtěla lépe slyšet, jako by se chtěla proposlouchat k důkazu, že oči mají pravdu – že tohle je ten dům, který hledala. Nemusela pronést jediné slovo – věděl jsem, že to tak je. A přestože jí záře v očích pohasla poté, co nám makléř pověděl, že už dostali nabídku převyšující odhadní cenu o jeden a půl milionu, věděl jsem, že jí ho musím koupit. Protože tohle byla jediná obětina, kterou jsem mohl přinést, když jsem ji přemluvil, aby si nenechávala to dítě. Už si nepamatuju přesně, čím jsem argumentoval pro potrat, vím jen, že nic z toho nebyla pravda. Pravda byla, že ačkoli jsme byli pouze dva lidé na třech stech dvaceti superdrahých metrech čtverečních, nebylo tu pro dítě místo. Tedy nebylo tu místo pro mě a pro dítě. Protože já Dianu znám. Věnovala by všechnu svou lásku jen jemu a já bych to dítě nenáviděl

od prvního dne. Takže místo toho jsem jí dal nový začátek. Domov. A galerii.

Zabočil jsem na příjezdovou cestu. Garážová vrata už dávno auto poznala a automaticky se otevřela. Volvo vklouzlo do chladivé tmy a motor dodýchal, zatímco se vrata za mnou zavírala. Vyšel jsem bočními dveřmi garáže a kráčel jsem k domu po cestičce sestavené z kamenných dlaždic. Dům byl skvostná stavba z roku 1937 navržená Ovem Bangem, funkcionalistou, který se domníval, že náklady jsou podřízené estetice, a představoval tedy Dianinu spřízněnou duši.

Často mě napadalo, že bychom dům mohli prodat, přestěhovat se do něčeho trochu menšího, trochu obyčejnějšího, dokonce trochu praktičtějšího. Ale pokaždé, když jsem přišel domů a nízké odpolední slunce dávalo tak jako teď vyniknout obrysům, kresbám světla a stínu, podzimnímu lesu v pozadí žhnoucím jako rudé zlato, mi došlo, že je to nemožné. Že to nedokážu utnout. Prostě proto, že ji miluju, a nemůžu tedy jinak. S tím souviselo i všechno ostatní: dům, lití peněz do galerie, drahé důkazy lásky, které ona nepotřebuje, a životní styl, jaký si nemůžeme dovolit. Všechno jen kvůli utišení její touhy.

Odemkl jsem si dům, skopl jsem boty a deaktivoval do dvaceti vteřin alarm, aby nezačal v bezpečnostní agentuře Tripolis zvonit. Diana a já jsme se dlouho přeli o kódu, než jsme se shodli. Ona chtěla, aby zněl „DAMIEN“, prý podle jejího nejoblíbenějšího umělce Damiena Hirsta, ale já jsem věděl, že to je jméno, které dala našemu potracenému dítěti, a proto jsem trval na náhodné kombinaci písmen a číslic, již nelze uhodnout. A ona se podvolila. Jako vždycky, když jsem zatlačil na pilu. Protože Diana je měkká. Ne slabá, ale měkká a přizpůsobivá. Jako hlína, v níž sebemenší tlak nechá otisk. Zvláštní je, že čím více se podvolovala, tím větší a silnější byla. A tím slabší jsem byl já. Nakonec se nade mnou tyčila jako obří anděl, nebe viny, dluhu a špatného

svědomí. A bez ohledu na to, jak tvrdě jsem dřel, kolik hlav jsem přinesl domů, jakou část z obsahu bonusového hrnce z hlavního sídla ve Stockholmu jsem si urval, nebylo to na odpustky dost.

Vyšel jsem po schodech do obývacího pokoje a kuchyně, stáhl jsem si kravatu, otevřel jsem chladničku Sub-Zero a vytáhl z ní láhev San Miguel. Ne obyčejný Especial, nýbrž 1516, to velmi jemné pivo, jemuž dává Diana přednost, protože se vaří z čistého ječmene. Z okna obýváku jsem viděl do zahrady, na garáž a k sousedům. Oslo, fjord, Skagerrak, Německo, svět... Po chvíli jsem zjistil, že jsem pivo vypil.

Donesl jsem si ještě jedno a došel jsem se do přízemí převléknout.

Když jsem míjel Zakázanou místnost, všiml jsem si, že jsou dveře pootevřené. Otevřel jsem je a hned jsem uviděl, že k drobné kamenné figurce stojící na nízkém stolečku pod oknem, stolečku podobném oltáři, položila čerstvé květiny. Stoleček byl v téhle místnosti jediným kusem nábytku a kamenná figurka vypadala jako dětský mnich se spokojeným buddhovským úsměvem. Vedle květin ležel pár mrňavých dětských botiček a žluté chrastítka.

Vešel jsem dovnitř, napil se piva, posadil se na bobek a pohládl prsty hladké holé temeno figurky. Byla to mizuko, figurka chránící podle japonské tradice potracené děti čili mizuko – vodní děti. To já jsem tu figurku přivezl domů po jednom neúspěšném lovu hlav v Tokiu. Bylo to v prvních měsících po potratu, kdy byla Diana ještě pořád na dně, a já jsem si myslel, že by jí třeba mohla být útěchou. Prodavačova angličtina byla příliš špatná na to, abych porozuměl všem podrobnostem, ale celá japonská idea spočívá nejspíš v tom, že když plod zemře, přechází duše dítěte do svého původního tekutého stavu – plod se stává vodním dítětem. A to – když do toho člověk zamíchá trochu buddhismu v japonském stylu – čeká na znovuzrození. Mezitím člověk vykonává takzvané mizuko kuyo, obřady a drobné oběti, jež

chrání duši nenarozeného dítěte a současně rodiče proti pomstě vodního dítěte. To poslední jsem Dianě nikdy neprozradil. Zpočátku jsem byl rád, zdálo se, že našla v kamenné figurce útěchu. Ale když se jí jizo postupně stalo posedlostí a chtěla ho mít v ložnici, byl jsem nucen to zarazit. A prohlásit, že odted' se k figurce nikdo nebude modlit ani jí nic obětovat. Ačkoli právě v téhle věci jsem na pilu nikdy netlačil. Protože jsem dobře věděl, že bych mohl Dianu ztratit. A ona pro mě byla nepostradatelná.

Došel jsem do své kanceláře, zapnul počítač a hledal na netu, dokud jsem nenašel litografii Edvarda Muncha *Brož*, zvanou též *Eva Mudocci*, ve vysokém rozlišení. Tři sta padesát tisíc na legálním trhu. Na mém sotva víc než dvě stě. Padesát procent pro prostředníka, dvacet procent pro Kji-keruda. Osmdesát tisíc pro mě. Tak jako obvykle: sotva to stálo za námahu a v každém případě ne za riziko. Grafika byla černobílá. 58 × 45 cm. Přesně tak, aby se vešla na ádvojku. Osmdesát tisíc. Moc málo na zaplacení další čtvrtletní splátky hypotéky na dům. A ani omylem dost na to, aby to pokrylo loňský schodek galerie, přestože jsem účetnímu slíbil, že ho zaplatím v průběhu listopadu. Z nějakého důvodu se také neustále prodlužovaly intervaly mezi tím, než se objevil další pořádný obraz. Od posledního, *Modelka na vysokých podpatcích* od Sørensa Onsagera, uplynuly už více než tři měsíce, a navíc stejně hodil sotva šedesát tisíc. Něco se musí brzy stát. QPR musí vstřelit šťastnou branku, ukopnout se tak, aby je to – ať už zaslouženě, nebo ne – poslalo do finále ve Wembley. Prý se to stává. Vzdychl jsem a odeslal *Evu Mudocci* na tiskárnu.

Bude šampaňské, proto jsem si objednal taxík. Když jsem do něj nasedl, udal jsem jako obvykle jen jméno galerie, byl to takový test naší marketinkové práce. Jenže řidič se na mě – také jako obvykle – jen tázavě podíval v zrcátku.

„Ulice Erlinga Skjalgssona,“ povzdechl jsem si.

Diana a já jsme se dlouho dohadovali o lokalitě, než se Diana rozhodla pro dva prostory. Mně se víc líbil ten ležící na ose Skillebekk–Frogner, protože tam člověk nalezne jak klienty ochotné platit, tak jiné galerie určité úrovně. Najít si místo stranou ostatních může pro novou galerii znamenat brzkou smrt. Dianiným vzorem byla Serpentine Gallery u londýnského Hyde Parku a rozhodla se, že její galerie by neměla být obrácená do žádné z těch velkých rušných ulic, jako jsou Bygdøyská třída nebo Stará drammenská ulice, nýbrž by měla ležet v tiché uličce otevírající prostor pro rozjímání. Odlehlejší poloha navíc podtrhuje exkluzivitu, signalizuje, že tohle je pro zasvěcené, pro znalce.

Souhlasil jsem s ní a pomyslel si, že nájem možná přece jen nebude likvidační.

Dokud ovšem nedodala, že v tom případě by si mohla dovolit několik čtverečních metrů navíc na salonek, kde by se mohly po skončení vernisáží odehrávat večírky. Už si totiž prohlédla jeden volný prostor v ulici Erlinga Skjalgssona, který je dokonalý, jenže příliš veliký. Jméno jsem vymyslel já: Gallery E. „E“ jako Erling Skjalgsson. Navíc to byl stejný typ jména, jaké nesla nejvíce prosperující galerie ve městě, Gallery K, což mělo, jak jsme doufali, naznačovat, že se zaměřujeme na zámožné lidi, kteří chtějí být „in“ a oceňují kvalitu.

Neargumentoval jsem tím, že když se název přečte foneticky a jedním dechem, zní „galerie“. Diana neměla ráda tenhle typ laciných efektů.

Nájemní smlouva byla uzavřena, rozsáhlá rekonstrukce zahájena a ruinování odstartováno.

Taxík zastavil před galerií a já si všiml, že u obrubníku parkuje víc jaguárů a lexusů než obvykle. Dobré znamení, jakkoli to samozřejmě mohlo být tím, že na některé z okolních ambasad se koná recepce, nebo tím, že investorka a manažerka Celina Midelfartová pořádá ve své pevnosti, postavené ve stylu NDR, večírek.

Vešel jsem dovnitř. Z reproduktorů proudila příjemně tiše všudypřítomná hudba z osmdesátých let s výraznými basy. Bude následována Goldbergovými variacemi. To já jsem tohle CD Dianě vypálil.

Bylo tady už zpola plno navzdory tomu, že bylo teprve půl deváté. Dobré znamení, obvykle se klientela Gallery E neobjevuje před půl desátou. Diana mi vysvětlila, že narvané vernisáže jsou považovány za příliš vulgární, že poloprázdno podtrhuje exkluzivitu. Podle mých zkušeností ovšem čím víc lidí, tím víc prodaných obrazů. Pokývl jsem napravo i nalevo, aniž mi někdo pokývnutí opětoval, a řítil jsem se k mobilnímu baru. Dianin stálý barman, Nick, mi podal sklenku se šampaňským.

„Drahé?“ zeptal jsem se a ochutnal hořké bublinky.

„Šest stovek,“ odpověděl Nick.

„Tak to by se měly prodat nějaké obrazy,“ reagoval jsem. „Kdo je dnešní umělec?“

„Atle Nørum.“

„Vím, jak se jmenuje, Nicku, jen nevím, jak vypadá.“

„Támhle.“ Nick pohodil svou velkou ebenově černou hlavou doprava. „Vedle vaší ženy.“

Jen jsem stihl zaznamenat, že umělec je mohutný vousatý svalovec. Protože tam stála ona.

Bílé kožené kalhoty přiléhající k dlouhým štíhlým nohám, díky nimž působila ještě vyšší, než byla. Vlasy splývající rovně dolů po obou stranách zarovnané ofiny. To pravouhlé rámování umocňovalo dojem japonského komiksu. Volná hedvábná halenka zářila téměř modrobíle v místech, kde jí světlo bodovek dopadalo na úzká svalnatá ramena a prsa, která z profilu tvořila dvě dokonale vytvarované oblíny. Bože, ty diamantové náušnice by jí vážně slušely!

Můj pohled ji neochotně opustil a přejel zbytek místnosti. Publikum zdvořile konverzovalo před obrazy. Obvyklí lidé. Bohatí, úspěšní finančníci (oblek s kravatou), celebrity (oblek s designovým tričkem) toho správného druhu, tedy

ty, které skutečně něčeho dosáhly. Ženy (designové šaty) byly herečky, spisovatelky nebo političky. A pak tu byl samozřejmě hlouček mladých, takzvaně slibných a rebelujících umělců, podle svého vlastního tvrzení bez prostředků (roztrhané džíny, trička s nápisy), těch, které jsem v duchu nazýval QPR. Ačkoli jsem zpočátku krčil nos nad těmihle elementy na seznamu pozvaných, argumentovala Diana tím, že potřebujeme „koření“, život, něco trochu víc vzrušujícího než umělecké mecenáše, kalkulující investory a ty, co si sem chodí jen přestovat kulturní image. Dobrá, ale tihle obejdové tu byli proto, že Dianu pěkně požádali o pozvánku. A přestože Diana také věděla, že jsou tu kvůli tomu, aby si urvali nějakého kupce sami pro sebe, byla známá věc, že nikdy nedokázala odmítnout, pokud ji někdo z nich požádal o laskavost. Všiml jsem si, většina přítomných – zejména mužů – vrhá v pravidelných intervalech kradmé pohledy Dianiným směrem. Ještě aby ne. Je krásnější než kdokoli, koho oni někdy získají. Je nejkrásnější. To není předpoklad, nýbrž nevyvratitelný logický fakt. A je moje. Myšlenkou, jak nevyvratitelný ten fakt je, jsem se snažil sám sebe nemučit. Prozatím jsem se uklidňoval tím, že patrně stále trpí permanentní slepotou.

Spočítal jsem muže s kravatou. Tihle zpravidla nakupují. Cena za metr čtvereční Nørumových děl se nyní pohybuje okolo padesáti tisíc. Po odečtení padesátiprocentní provize pro galerii by nemělo být zapotřebí prodat toho moc, aby to byl lukrativní večer. Jinak řečeno: bylo by skvělé, kdyby to tak bylo, do dalšího Nøruma bude daleko.

Lidé teď proudili dovnitř a já jsem se musel přemístit, abych jim umožnil přístup k šampaňskému.

Došoural jsem se ke své ženě a k Nørumovi, chtěl jsem mu povědět, že jsem jeho zarytým obdivovatelem. To bylo samozřejmě přehnané, ale nebyla to přímo lež, ten chlapík je nepochybně dobrý. Jenže když jsem se chystal podat mu ruku, přepadl umělce prskající muž, jehož Nørum očividně

znal z dřívějšíka, a odtáhl ho k jedné hihňající se ženě, která evidentně potřebovala čurat.

„Vypadá to dobře,“ prohlásil jsem a postavil se vedle Diany.

„Ahoj, lásko.“ Usmála se na mě, pak zamávala na dvojčata, že mají začít obcházet s jednohubkami. Suši už nebylo v módě a já jsem navrhl nový cateringový servis z restaurace Alžír, severoafrickou francouzskou inspiraci, velice ostrou a velice módní. Ovšem jak vidno, objednala jídlo opět z Bagatelle. Dobrý bože, nic proti tomu. Jenže cena třikrát vyšší.

„Dobré zprávy, drahoušku,“ spustila a nechala svou ruku vklouznout do mé. „Pamatuješ si na práci pro tu firmu v Hortenu, o které jsi mi povídal?“

„Pathfinder. Co je s ní?“

„Našla jsem dokonalého kandidáta.“

Podíval jsem se na ni s mírným údivem. Jako lovec hlav sice občas přirozeně využívám Dianin okruh známých a její klientské portofolio, které zahrnuje mnoho manažerů. A bez špatného svědomí, vždyť tuhle bezednou nádobu financuju já. Neobvyklé bylo to, že Diana přišla s konkrétním kandidátem na konkrétní pozici.

Vzala mě pod paži, naklonila se ke mně blíž a zašeptala: „Jmenuje se Clas Greve. Otec Holanďan, matka Norka. Nebo obráceně. To je jedno, před třemi měsíci sekl s prací a právě se přestěhoval do Norska, aby tu rekonstruoval zděděný byt. Byl výkonným ředitelem jedné z největších evropských firem na GPS technologie v Rotterdamu. A jejím spoluvlastníkem, dokud ji letos na jaře nekoupili Američani.“

„Rotterdam,“ pronesl jsem a upil šampaňského. „Jak se ta firma jmenuje?“

„HOTE.“

Málem jsem šampaňské vyprskl. „HOTE? Jsi si jistá?“

„Ano.“

„A tenhle Greve tam dělal výkonného ředitele? Máš jeho číslo?“

„Ne.“

Zasténa! jsem. HOTE. V Pathfinderu se zmínil, že tahle firma je jejich evropským vzorem. Právě tak jako Pathfinder teď byla původně firma HOTE malým technologickým podnikem specializujícím se na dodávky GPS technologií armádním složkám v Evropě. Její někdejší výkonný ředitel by byl prostě dokonalý. A spěchalo to. Všechny personální agentury tvrdí, že berou výhradně takové zakázky, u nichž mají zaručenu exkluzivitu, protože je to předpoklad pro to, aby mohly pracovat seriózně a systematicky. Jenže pokud je ryba prostě dost velká a tučná, pokud se začne hrubá roční mzda blížit sedmicifernému číslu, jdou veškeré zásady stranou. A pozice výkonného ředitele v Pathfinderu je velice velká a velice tučná ryba, pečlivě sledovaná konkurencí. Zakázku dostaly tři personální agentury: Alfa, ISCO a Korn/Ferry International. Tři nejlepší. Proto tu nejde jen o peníze. Jestliže pracujeme na bázi *no cure, no pay*, získáme nejprve jednorázovou částku kryjící náklady a pak další částku, pokud kandidát, kterého navrhne, splňuje požadavky, na nichž jsme se s klientem dohodli. Abychom získali skutečnou provizi, musí klient nicméně opravdu zaměstnat toho, koho doporučíme. Pěkná sumička, jenže tady jde o naprosto, *naprosto* jednoduchou věc: o vítězství. Nejlepší ze všech. Boty na vysokém podpatku.

Naklonil jsem se k Dianě. „Poslouchej, drahoušku, tohle je důležité. Máš tušení, jak bych ho mohl zastihnout?“

Zasmála se. „Jsi tak roztomilý, když jsi rozdychtěný, láska.“

„Víš, jak...“

„Samozřejmě.“

„Tak jak?“

„Támhle stojí,“ ukázala.

Před jedním z Nørumových expresivních obrazů – krvácející muž s maskou na obličeji – stála štíhlá, vzpřímená postava v obleku. Bodové světlo se muži odráželo od holé opálené lebky. Na spáncích měl silné zauzlované žíly. Oblek

měl šitý ručně, odhadoval jsem ho na Savile Row. Košile bez kravaty.

„Mám ho sem přivést, lásko?“

Přikývl jsem a díval se za ní. Připravoval jsem se. Zaznamenal jsem jeho zdvořilou úklonu, když se Diana obrátila a ukazovala. Zamířili ke mně. Usmíval jsem se, ne příliš zešíroka, natáhl jsem ruku o chvíličku dřív, než ke mně došel, ale ne příliš brzy. Celé tělo obrácené k němu, pohled opětuující jeho pohled. Sedmdesát osm procent.

„Roger Brown, těší mě.“ Vyslovil jsem obě jména anglicky.

„Clas Greve, potěšení je na mé straně.“

Kromě v Norsku téměř nepoužívané formální fráze, kterou pronesl při vzájemném představování, byla jeho norština takřka dokonalá. Ruku měl teplou, suchou, stisk pevný, bez přehánění a trval ony doporučené tři vteřiny. Pohled klidný, zvědavý, bdělý, úsměv nenuceně přátelský. Jediné, co bych mu vytkl, bylo to, že nebyl tak vysoký, jak jsem doufal. Necelý metr osmdesát, trochu zklamání vzhledem k tomu, že nizozemští muži jsou s průměrnou výškou 183,4 centimetrů antropometričtí mistři světa.

Ozval se kytarový akord. Přesněji řečeno G11sus4, úvodní akord písně *A Hard Day's Night* od Beatles ze stejnojmenného alba z roku 1964. Víím to, protože právě já jsem ho uložil jako vyzváněcí tón do telefonu Prada, než ho Diana dostala. Pozvedla tu štíhlou elegantní věcíčku k uchu, omluvně na nás kývla a vzdálila se.

„Jestli jsem tomu dobře porozuměl, právě jste se sem přestěhoval, pane Greve?“ Samotnému mi připadalo, že tohle formální zahájení zní jako ze staré rozhlasové hry, ale v úvodní fázi je důležité se přizpůsobit a stáhnout se na nižší úroveň. Proměna přijde dost rychle.

„Zdědil jsem byt po své babičce v Oscarově ulici. Byl několik let prázdný a potřeboval rekonstrukci.“

„Ano?“

S úsměvem, zvědavě, ale nevtíravě jsem povytáhl obě obočí. Dost na to, aby teď přišel s poněkud detailnější odpovědí, pokud ovládá sociální kódy a řídí se jimi.

„Ano,“ pokračoval Greve. „Po mnoha letech tvrdé práce je to příjemná pauza.“

Neviděl jsem důvod, proč nepřejít rovnou k věci. „Ve firmě HOTE, jak jsem postřehl.“

Mírně udiveně na mě pohlédl. „Vy tu firmu znáte?“

„Klientem personální agentury, v níž pracuji, je jejich konkurent Pathfinder. Slyšel jste o nich?“

„Něco málo. Sídlí v Hortenu, pokud si dobře vzpomínám. Malá, ale prosperující firma, že?“

„Řekl bych, že docela povyrostli za těch pár měsíců, co jste mimo branži.“

„GPS branže se vyvíjí rychle,“ odvětil Greve a otáčel v ruce sklenkou se šampaňským. „Všichni myslí jen na expanzi, heslem je růst, nebo smrt.“

„To je mi jasné. Možná právě proto došlo k prodeji firmy HOTE?“

Smích způsobil, že se Grevemu na opálené drsné kůži kolem bleděmodrých očí vytvořila pěkná síť vrásek: „Nejrychlejším způsobem, jak vyrůst, je jak známo nechat se koupit. Odborníci se domnívají, že ti, kdo nebudou do dvou let mezi pěti největšími GPS firmami, jsou vyřizení.“

„Nezdá se, že byste s tím souhlasil.“

„Podle mého názoru jsou nejdůležitějšími kritérii pro přežití inovace a flexibilita. A dokud existuje dostatek financí, je malá firma, která dokáže rychle reagovat, lepší než velká. Takže musím přiznat, že ačkoli jsem se po prodeji HOTE stal boháčem, byl jsem proti prodeji a hned po něm jsem dal výpověď. Očividně nesdílím většinový názor...“ Opět ten rychlý úsměv, jenž změkčil tvrdý, avšak pěstěný obličej. „Ale klidně za tím může být jen guerillový válečník ve mně. Co myslíte, Rogere?“

Přechod na křestní jméno. Dobré znamení.

„Vím jen to, že Pathfinder hledá nového šéfa,“ odpověděl jsem a naznačil Nickovi, že nám má donést další šampaňské. „Takového, který dokáže odolat pokusům o koupi ze strany zahraničních společností.“

„Vážně?“

„A mně připadá, že byste pro ně mohl být hodně zajímavý kandidát. Neměl byste zájem?“

Greve se zasmál. Byl to příjemný smích. „Omlouvám se, Rogere, musím rekonstruovat byt.“

Opět křestní jméno.

„Neměl jsem na mysli to, jestli by vás lákala ta práce, Clasi. Jen jestli by vás nelákalo si o ní popovídat.“

„Vy jste ten byt neviděl, Rogere. Je starý. A obrovský. Včera jsem našel za kuchyní novou místnost.“

Podíval jsem se na něj. To, že mu oblek tak dobře seděl, nezpůsobovalo jen to, že ho koupil na Savile Row. Byl dobře trénovaný. Ne, dobře trénovaný ne, vytrénovaný je to správné slovo. Protože neměl žádné boulicí se svaly, jen šlachovitou sílu diskrétně patrnou na krku a zátylku, v držení těla, v nízké dechové frekvenci, v modrých kyslíkových hadicích žil na hřbetech ruky. A přesto se dala pod látkou obleku tušit tvrdost svalů. Vytrvalost, pomyslel jsem si. Nezměrná vytrvalost. Už jsem se rozhodl: tuhle hlavu chci.

„Máte rád umění, Clasi?“ zeptal jsem se a podal mu jednu ze sklenek, jež přinesl Nick.

„Ano. A ne. Mám rád umění, které něco ukazuje. Ale většina toho, co vidím, se snaží předvádět krásu nebo pravdu, která tam není. Možná je to úmysl, jenže tam chybí komunikační talent. Když nevidím krásu nebo pravdu, nejsou tam, tak prostě to je. Umělec, který tvrdí, že je nepochopen, je skoro vždycky špatný umělec, který byl bohužel pochopen.“

„V tom jsme zajedno,“ okomentoval jsem to a pozvedl sklenku.

„Promíjím většině lidí nedostatek talentu, možná právě proto, že ho mně samotnému bylo naděleno málo,“ dodal

Greve a v šampaňském sotva smočil rty. „Ale ne u umělců. My netalesovaní pracujeme v potu tváře a platíme za to, aby si oni mohli hrát na náš účet. To je fér, tak to má být. Ovšem ta hra musí být zatraceně dobrá.“

Už jsem to dávno pochopil a věděl jsem, že výsledky testů a hloubkového pohovoru to jen potvrdí. Tohle je ten správný muž. I kdyby na to ISCO nebo Mercuri Urval měli dva roky, nedokázali by najít tak dokonalého kandidáta.

„Víte co, Clasi? Budeme si muset promluvit. Diana si to totiž vyžádala.“ Podal jsem mu svoji vizitku. Nebyla na ní žádná adresa, faxové číslo ani webové stránky, jen moje jméno a číslo na mobil a v jednom rohu drobnými písmenky „Alfa“.

„Jak už jsem řekl...“ začal Greve a podíval se na moji vizitku.

„Poslyšte,“ přerušil jsem ho. „Nikdo, kdo ví, co je pro něj nejlepší, Dianě neodporuje. Já nevím, o čem bychom měli mluvit, klidně o umění. Nebo o budoucnosti. Nebo o rekonstrukci bytu. Mimochodem, znám v Oslu pár špičkových a cenově přijatelných řemeslníků. Ale promluvit si musíme. Co takhle zítra ve tři?“

Greve se na mě chvíli s úsměvem díval. Pak si úzkou rukou pohladil bradu. „Řekl bych, že původním smyslem vizitky bylo vybavit příjemce dostatkem informací na to, aby mohl vykonat návštěvu.“

Vylovil jsem své pero Conklin, připsal jsem na rub vizitky adresu kanceláře a sledoval, jak vizitka mizí v kapse Greveho saka.

„Těším se na rozhovor s vámi, Rogere, ale teď půjdu domů a psychicky se připravím na to, že budu muset vydat polským podlahářům. Pozdravujte svou okouzlující ženu.“ Greve se strnule, téměř vojensky uklonil, otočil se na podpatku a zamířil ke dveřím.

Díval jsem se za ním a vtom se vedle mě vynořila Diana. „Jak to šlo, lásko?“

„Skvostný exemplář. Jen se podívej na jeho chůzi. Jako kočkovitá šelma. Dokonalý.“

„Znamená to...“

„Dokonce se dokázal tvářit, že nemá o tu práci zájem. Proboha, tu hlavu si musím pověsit na stěnu, vycpanou a s vyceněnými zuby.“

Spokojeně zatleskala rukama jako holčička. „Takže to bylo k užítku? Opravdu jsem byla k užítku?“

Natáhl jsem se a objal ji kolem ramen. Místnost byla vulgárně, nádherně nabitá. „Tímto se stáváš kvalifikovanou lovkyní hlav, moje květinko. Jak jdou prodeje?“

„Dneska večer neprodáváme. Neřekla jsem ti to?“

Na chvíličku jsem zadoufal, že jsem slyšel špatně. „Tohle je jenom... výstava?“

„Atle se nechce obrazů zbavovat.“ Jaksi omluvně se usmála. „Chápu ho. Ani ty bys nechtěl přijít o něco tak krásného, ne?“

Zavřel jsem oči a polkl. Soustředil jsem se na to, že nesmím tlačit na pilu.

„Myslíš, že to byla hloupost, Rogere?“ uslyšel jsem Dianin ustaraný hlas a pak svou vlastní odpověď:

„Kdepak.“

Nato jsem ucítil její rty na své tváři. „Ty jsi tak hodný, lásko. A prodávat můžeme přece později. Tohle nám buduje image a dodává exkluzivitu. Sám jsi přece říkal, jak je to důležité.“

Přinutil jsem se k úsměvu. „Jasně, lásko. Exkluzivita je dobrá.“

Rozzářila se. „A víš co? Objednala jsem na afterparty dýdžeje! Toho z Blã, co hraje soul sedmdesátých let a o kterém jsi vždycky prohlašoval, že je nejlepší ve městě...“ Spráskla ruce a mně připadalo, jako by se mi úsměv uvolňoval z tváře, padal a tříštil se na podlaze. Ale v odrazu její pozvednuté sklenky se šampaňským byl ještě stále na místě. Znovu se ozval akord G11sus4 Johna Lennona a ona zašát-

rala po telefonu v kapse kalhot. Prohlížel jsem si ji, zatímco štěbetala s někým, kdo chtěl vědět, jestli by mohl přijít.

„Samozřejmě můžete, Mio! Kdepak, jen vezmi dítě s sebou. Můžeš ji přebalit v mé kanceláři. Jasně že tu stojíme o dětský křik, bude to oživení! Ale budu si ji smět pochovat, slibuješ?“

Bože, jak tu ženu miluju.

Opět jsem pohledem přejel shromáždění. A náhle jsem se zarazil u malého bledého obličejce. To by mohla být ona. Lotte. Tytéž smutné oči, které jsem poprvé viděl právě tady. Nebyla to ona. Uzavřená kapitola. Ale Lottin obraz mě pronásledoval jako toulavý pes po celý zbytek večera.